

že též s hlediska Šu 36 tr. zák. jest za vrchnostenské osoby, požívající ochrany Šu 68 tr. zák. považovati výhradně osoby, které byly nějakým úřadem pověřeny (beamtet wurden) od tuzemské vlády neb od tuzemských úřadů. Stížnost jest na omylu. Opory pro svůj názor nemá stížnost ani v doslovu ani ve smyslu dovolávaného jí Šu 68 tr. zák.; mluvíť toto místo zákona všeobecně o soudcích (einem Richter), o vrchnostenských osobách (eine obrigkeitliche Person) o četnících (einem Gendarmen) atd. V Šu 36 tr. zák. pak se nerozeznává, zda směřuje bezprávný čin tuzemcem v cizozemsku spáchaný a tuzemským soudem souzený proti právním statkům tuzemským či cizozemským. Že tak nečiní, ačkoliv jest na snadě úvaha, že právní statky jsou pravidelně na onom místě (území), na kterém se páše čin, směřující proti nim, nasvědčuje tomu, že zákon chrání proti činům rázu, v trestním zákoně naznačeného — pakliže se páchají tuzemci v cizozemsku — všechny právní statky, které chrání proti komukoli, ač není-li ochranu omeziti na právní statek tuzemský dle doslovu a smyslu nebo dle účelu dotčené normy trestní (srovnej zejména §§ 58 až 61 tr. zák.) Ochrana Šu 36 tr. zák. čelí proto též proti činům, které poškozují neb ohrožují právní statky ideální, třebaže jimi nebyla způsobena žádná hmotná škoda. Požadavek, aby služebním (úředním) úkonům vrchnosti a jejich činitelů nekladl se násilný odpor, je požadavkem, který je v zájmu všech států a uznán jest zákony všech států. Nelze proto Šu 36 tr. zák. nepoužiti k tomu účelu, by se zjednala u tuzemců v cizozemsku se nalézajících vůči úkonům osob, které jimi v dotčeném území cizozemském vykonávají svůj úřad anebo svou veřejnou službu dle platných pro toto území zákonů, táž vážnost, a táž poslušnost, k jaké zavazuje tuzemce a kohokoli jiného v tuzemsku proti tuzemským orgánům vrchností předpis Šu 81 tr. zák. Trestní zákon nečiní potrestání tuzemců pro trestné činy v cizozemsku spáchané závislým ani na tom, že i cizí stát nakládá stejně se svými příslušníky, pakliže se dopouštějí trestného činu v tuzemsku. Nezáleží proto na tom, zda tu jest anebo není státní smlouva, která zaručuje vzájemné stihání takových deliktů, spáchaných proti cizozemské vrchnosti, ani na tom, zda se cizím státem, o který jde, zachovává recipocita. Nebylo proto na nalézacím soudě, by zjistil, jak saské (německé) úřady nakládají s obdobnými činy, dotýkajícími se tuzemských osob úředních.

Čís. 1362.

Šem 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. nebyla stanovena nová trestní sazba. Samosoudce nesmí sejíti pod nejnižší zákonnou sazbu trestní, lež za podmínek §§ 54, 55 tr. zák. nebo Šu 265 tr. ř. Opačný postupu zakládá zmatek dle Šu 281 čís. 11 tr. ř.

(Rozh. ze dne 17. listopadu 1923, Kr II 817/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 12. září 1922, pokud jím byl obžalovaný odsouzen dle Šu 202 tr. zák. první sazby na základě Šu 6 zákona ze dne

22. prosince 1921 čís. 471 sb. z. a n. do žaláře na jeden měsíc, zrušil rozsudek ve výroku o trestu a odsoudil obžalovaného dle první sazby §u 202 tr. zák. do žaláře na šest měsíců.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost státního zastupitelství uplatňuje zmatek dle §u 281 čís. 11 tr. ř., jež spatřuje v tom, že samosoudce, jakkoliv neshledal podmínek §§u 54, 55 tr. zák. nevyměřil obžalovanému trest 6 měsíců — nejnižší to meze zákonitě sazby — nýbrž trest nižší, čímž porušil meze příslušejícího mu práva zmírňovacího a přeměňovacího. Stížnost je odůvodněna. Již z doslovu §u 6 zákona ze dne 22. prosince 1921, čís. 471 sb. z. a n. u porovnání s §em 1—2 téhož zákona, vyplývá zřejmě, že zákonem tím nebyla stanovena žádná nová sazba, jako v §ech posléze uvedených. Zůstává tudíž zákonitá trestní sazba dotyčného zločinu i na dále v platnosti a, je-li nejmenší její mez v tomto případě 6 měsíců, nesmí sejíti soudce dle zásad §§ů 32, 33 tr. zák. pod tuto nejnižší míru, neshledá-li tu podmínek §u 54, 55 tr. zák. nebo není-li tu jiné skutečnosti, která mu dle zákona (na př. § 265 tr. ř., odchylku dovolovala. Neprávem shledává soudce v okolnosti, že mu v případě takovém zbývá jen pevný trest 6 měsíců, omezení svého práva, (povinnosti), aby šetřil dle §u 48 tr. zák. poměru okolností přitěžujících a polehčujících, dle poměrů jednotlivého případu. I dle dřívějšího stavu zákona byla tato volnost ponechána soudci jen v rámci zákonné trestní sazby, neshledal-li tu podmínek §§ů 54, 55 tr. zák. Tatáž možnost zůstává však soudci v témže rozsahu za nynějšího stavu, kdyžtě samosoudce, neshledal-li trest 6 měsíců, vině obžalovaného přiměřeným, dle předpisů §u 7, čís. 4 §u 5 citovaného zákona, prohlásí se nepřislušným. Neměně ničeho na trestním právu hmotném, má předpis §u 6 zákona jen význam procesuální, by veřejnému obžalobci v případech, kde shledává jako hlavní trest ztrátu svobody až do 6 měsíců přiměřeným — bude se tu jednati pravidelně o případy s nižší spodní mezi zákonné trestní sazby (přečiny) — nebo kde veřejný obžalobce pokládá podmínky mimořádného zmírnění nebo záměny trestu za splněné — z důvodů procesní ekonomie umožnil jich rozsouzení samosoudcem. Proto ale nemůže se samosoudce též v případech, takto jemu prikázaných, zachovati jinak, než jak připouštějí to §§y 32, 33, 259 násl. tr. zák., šetře při tom předpisu §u 7 (2) cit. zákona, zakazujícího, by překročil hranici 6 měsíců pod zmatečností. Tyto zásady vedou v případech, jako tento k tomu, že samosoudce neodmítl-li svou příslušnost z důvodu §u 7 (4) cit. zák. a neshledal-li tu podmínek §§ů 54, 55 tr. zák., nesměl vyměřiti trest jinak než ztrátou svobody 6 měsíců a, ne učinil-li tak, vyměřiv jej pod touto výměrou, překročil meze svého práva zmírňovacího (§ 281 čís. 11 tr. ř.).

Čís. 1363.

Pro skučkovou podstatu zpronevěry jest lhostejno, že ten, komu byly peníze svěřeny, je svémocně spotřeboval proto, že mu příslušela proti svěřiteli vzájemná pohledávka.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1923, Kr 790/22).